

POSUDOK ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Téma: Liberalizmus a demokracia v súčasných teoretických koncepciách medzinárodných vzťahov

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Autor: Mgr. Lucia Husenicová, PhD.

Oponent: doc. PhDr. Ladislav Cabada, Ph.D.

P.č.	Kritériá hodnotenia záverečnej práce
1.	<p>Aktuálnosť témy Predložená habilitačná práca sa venuje vysoce aktuálnemu tématu, resp. témam. Otázka stability liberálneho svetového rádu (ILO) v post-bipolárnej situácii predstavuje jednu z kľúčových výzev pro politické aktéry i sociálne-vědní analýzy, totéž lze říci o demokracii a liberálních hodnotách jako nezbytných prerekvizitách, které pro ILO vytvářejí vyhovující podmínky. Práce habilitantky dr. Lucie Husenicové se přitom soustředí na všechny tři zmíněné dimenze, které reflektuje především prizmatem jejich krize.</p>
2.	<p>Formálna stránka práce Práce po formální stránce jednoznačně vyhovuje všem základním kritériím kladeným na habilitační texty. Jedná se o ucelený text typu knižní monografické, který je logicky strukturován. Autorka vychází z jasně položených výzkumných otázek, z jasně definované metodologie, stejně jako jasně a srozumitelně prezentované operacionalizace pojmů, konceptů a rámců analýzy. Práce je strukturována do tří obsáhlých kapitol, věnovaných třem dimenzím výzkumu – liberálním hodnotám, demokracii, resp. mezinárodními liberálnímu rádu. V závěrečné části práce, ale rovněž v řadě užitečných a citlivě vložených exkurzů v rámci dílčích kapitol, jsou tyto tři analytické ročiny propojeny do koherentního celku. Drobným nedostatkem jsou relativně četné jazykové chyby, z nichž vystupuje používání dvou či více odlišných transkripcí vlastních jmen (Misses vs. Mises Freedman vs. Friedman Levitski vs. Levitsky Machiaveli vs. Machiavelli) – pokud bude práce dále využita, resp. zveřejněna v podobě knihy, byl by užitečné se na tuto dimenzi zaměřit a v rámci finální korektury nedostatky odstranit.</p>
3.	<p>Obsahová stránka práce Práce jednoznačně prokazuje habilitantčinu dobrou orientaci v tématu i dílčích subtémech. Toto přirozeně konstatuji rovněž s ohledem na skutečnost, že autorka se pohybuje na poli mezinárodních vztahů a právě v této disciplíně práci předkládá. Jak v oblasti diskuse o liberalismu a liberálních hodnotách, tak zejména v kapitole věnované otázkám demokracie, by „klasický“ politolog sáhl po širší a poněkud odlišné bibliografii, nicméně je z mého pohledu zcela akceptovatelné, že v rámci oboru mezinárodní vztahy není nezbytně nutné reflektovat „všechny“ autorů jednotlivých „škol“, resp. všechny nuance debat o typech predikátových demokracií apod. Konstatuji, že práce zcela jasně prokazuje autorčinu dobrou orientaci a širokou znalost soudobých debat o liberalismu jako ideologii, o demokracii jako formě vlády i ideáltypu, stejně jako práce přesně a dostatečně náročně reflektuje vývoj, znejistění a limity světového liberálního rádu. Práce je přitom psána z pozic kritických, tedy není afirmativní, ale disputační. Pokud se v úvodu textu habilitantka věnuje otázce tří vzájemně propojených krizí, pak analýza reflektuje jak pozitivní rámec ideáltypů – politika založená v liberálních hodnotách, demokracie jako inkluzivní funkční mechanismus na všech úrovních vládnutí, ILO jako univerzální mechanismus koexistence všech typů aktérů v globální politické aréně – tak zejména příznaky krize, jejich důvody, možnosti prevence či překonání těchto kritických prvků oslabujících funkčnost a důvěryhodnost všech tří konceptů a mechanismů, stejně jako možné alternativy, resp. vyzyvatele. Jedná se celkově o zralý text moderního typu, který spíše než na rozsah sází na jasný a místy i vyhraněný argument, včetně relativně výrazné subjektivity textu.</p>

	Ta je nicméně u normativně založené analýzy nutným předpokladem a přirozeně pak i výzvou k všemožným polemikám.
4.	Použitá metodológia S ohledem na téma práce je analýza logicky zakotvena v kvalitativních metodách, přičemž dominuje analýza a komparace idejí konceptů, resp. textová analýza, vedle nich autorka sahá k interpretativním přístupům zakotveným v historické analýze idejí, resp. dějů. Tato směsice dílčích metodologických přístupů se slévá v rámci analýzy diskursů. Jako celek považují zvolenou metodologii za plně funkční a dobře aplikovanou v rámci celé práce.
5.	Posúdenie prínosu záverečnej práce a jej použiteľnosť Habilitationní práce by po drobných dílčích úpravách mohla být využita jako autorská monografie, která by mohla sloužit pro vysokoškolské studenty postgraduálního studia. Její přínos spočívá zejména v propojení mezinárodně-vztahových a politologických přístupů, kdy pro politology je srozumitelným objasněním některých významných principů, dějů a dilemat v soudobých mezinárodních vztazích naopak studentům mezinárodních vztahů může být užitečným podkladem pro uchopení významných ideových determinant politických režimů a jejich hodnotových rámců, které se pak promítají i do bilaterální, regionální a mezinárodní politiky.
6.	Odporúčanie autorovi práce Bez doporučení
7.	Otázka oponenta Podle řady autorů je ILO vyzýváán nejen aktéry, kteří mohou být charakterizováni jako velmoci či velké státy či skupiny velkých států (Čína, Rusko, skupina BRICS apod.), ale rovněž regionálními organizacemi, v nichž jsou využívány populistické strategie přenášené z národní úrovně. Např. Söderbaum, Spandler a Pacciardi (2021) takto analyticky reflektují „populist script of regional cooperation“ na příkladu tři regionálních kooperací a působení tří silně anti-liberálně a populisticky založených lídrů (V. Orbán, F. Duterte, V. Chávez). Mohla by habilitantka v diskusi zasadit koncept „populisticky založené regionální spolupráce“ do rámce své práce, ideálně na příkladu V4 a jejích modalit?
8.	Celkové hodnotenie práce Práce jednoznačně naplňuje všechny všeobecně předpokládané dimenze habilitačního textu v dostatečné kvalitě a jednoznačně ji doporučuji jako podklad k udělení vědecko-pedagogického titulu „docent/ka“.

Závěrečnú prácu hodnotím:

Banská Bystrica 16.07.2021

Podpis: _____